

SZENT IMRE VÁNDORÚT

JELVÉNYSZERZŐ TÚRA

Írta és szerkesztette:

Pálmai Vencel

Rajzok:

Sztancsik György

Kiadó:

Hegyek Vándorai Turista Egyesület

✉ 1182 Budapest, Kétújfalu u. 161/B.

E-mail: hvte@t-online.hu Web: <https://hvte.hu>

Budapest
2022

KIÍRÁS

A Hegyek Vándorai Turista Egyesület 1996-ban, a Millecentenárium tiszteletére Szent Imre Vándorút elnevezéssel új, jelzett turistautat alakított ki Szentgotthárd — Horvátnádalja között az egykori „vasfüggöny” mögötti területen, a Felső-Őrség természeti szépségeinek és látványainak megismerése érdekében.

Az útvonal 1997-től jelvénytulajdonosként „üzemel”.

A túra útvonalát bárki, bármely irányba végigjárhatja, és ha e tényt az igazolólap megfelelő helyén az előírt módon igazolja, akkor a teljesítésért elnyeri a túra kitűzőjét.

A túra nevezési díja 900,- Ft/fő, amelyet a teljesítés elfogadása után kell megfizetni.

Az igazolólapot postán, vagy e-mail-ben, értékelés végett az alábbi címre kell elküldeni:

Hegyek Vándorai Turista Egyesület
✉ 1182 Budapest, Kétújfalu u. 161/B
E-mail: hvte@t-online.hu

A teljesítés elfogadása után az igazolólapot és a kitűzőt a teljesítő személy lakáscímére elküldjük.

Jó időt és jó túrát kíván:

a Hegyek Vándorai TE

A TÚRA ÚTVONALA

Szentgotthárdról (1. számú igazolóhely) a Széll Kálmán téren álló műemlék templomtól indulunk északi irányba, a piros sáv jelzéseket követve.

Szentgotthárd

Római katolikus plébániatemploma 1748-1764 között épült barokk stílusban. A kupolafreskót Dorfmeister István festette, mely a szentgotthárdi csatát ábrázolja. A volt cisztercita kolostor a templommal egyidős, vele szervesen egybeépült. Az egykori könyvtárma házasságkötő terem, freskóit Gusner Mátyás festette. A magtár-templom az 1183-ban alapított cisztercita templom alapjainak felhasználásával épült 1677-ben, a XVIII. század végén magtárrá alakították. 1985-88. között színházteremmé építették át. A Pável Ágoston Helytörténeti és Nemzeti-ségi Múzeum a város helytörténeti emlékeit és a környékbeli vend fal-

vak népi kultúráját mutatja be. A várostól északra épült fel az Opel gyár, és az ipari park.

Átmenyünk a Rába-folyó hídján, majd a vasúti síneket keresztezve a kerékpárúton haladunk egészen Rábafüzesig. Balra látjuk a határátkelőt, mi azonban jobbra megyünk az Alkotmány úton. A Déryné utcához érve a templomnál balra fordulunk, majd a házakat elhagyva a Rigó-patak völgyében követjük az erdészeti utat. Az út végén - még az úthurok előtt - jobbra térünk. Meredeken felkapaszkodunk a Csókás-hegy gerincére és rövidesen elérjük a Felső-Csóka 354 méteres magaslatán álló vasbeton geodéziai mérőtornyot /7,4 km/ (2. számú igazolóhely).

A tornyot elhagyva, rövid ideig közvetlenül az államhatár mellett vezet a jelzett út.

A ma már alig látható Janzsó-tanya helyénél térünk ismét egy széles erdészeti útra, - itt balra fordulunk - amely az Alsó-Sánta-völgyben vezet bennünket a Szentimrei-tanyához. A kis kápolnától balra, a piros kápolna jelzéseket követve néhány perc alatt a 260 méter magasságban épült, hányatott sorsú Szent Imre templomhoz érkezünk /13,2 km/ (3. számú igazolóhely). A templom közvetlenül az államhatár mellett fekszik, előtte padokat, asztalokat találunk. A határ túloldalán kb. 30 méterre, a „Vámos kereszt” látható.

Szent Imre templom

A rövid életű Szent Imre herceg tiszteletére, halála után kis kápolnát építettek a felsőrönöki hegyen. A XIII. században e kápolna helyén templom épült, melyet 1899-ben leromboltak. 1902-1904 között a Magyar Királyi Vallásalap felépítette az új Szent Imre templomot, amelyet 1951-től szinte nem lehetett megközelíteni, mivel a „legszigorúbb határövezet” minősítést kapta a terület. Közel negyven évig csak a határőrség emberei „látogatták”, tornyát kilátótoronynak használva. Az eltelt évek alatt teljesen tönkretették, meggyalázták, kifosztották a templomot. A rendszerváltást követően az ausztriai Eisenstadt püspökének hathatós segítségével két és fél év alatt nemzetközi összefogással felújították a neogót stílusú templomot, amelynek újraszentelése 1992. szeptember 20-án volt.

Ugyanazon az úton térünk vissza a piros sávjelzéshez, amelyiken jöttünk. A bokorsoron átvágva, vagy azt megkerülve, a túloldalon balra megyünk tovább. A Rönöki-patak hídján átkelve balra fordulunk, majd felkaptatunk a Magas-tető 321 méteres, kilátás nélküli, lapos platójára. Leereszkedve a völgybe rövid sáros szakaszt keresztezünk, majd vad-disznók által járt, kissé benőtt ösvényen felkapaszkodunk a szemközti oldalba, ahol balkéz felé ismét erdészeti úton gyalogolunk tovább. Az

útkanyarulatot követően balra tekintve, az ausztriai Grossmülbis (Alsómedves) házait és templomának tornyát láthatjuk, bár ma már a fel-növő növényzet miatt igen korlátozott a kilátás. Ereszkedő után rövidesen balra térve elhagyjuk eddigi utunkat, átmegyünk a Kőhídi-patak hídján, majd rövid, meredek kapaszkodó következik. A magassági ponttól egy kisebb emelkedőt leküzdve, kényelmesen gyalogolunk egészen Nemesmedvesig. A községbe a temető és a volt határőr laktanya közötti úton érkezünk, az útkereszteződésnél balra fordulunk és két perc alatt a központban vagyunk /19,8 km/ (4. számú igazolóhely).

Nemesmedves

Nyugat-Magyarország legkisebb telepü-lése, lakosainak száma 26 fő.

A település, illetve közvetlen környéke volt az a hely, ahol a II. világháború végé-hez közeledve, a hazánkon átvonuló szovjet csapatok Magyarország területét elhagy-ták. Ennek emlékére 1985-ben történelmi emlékhelyet alakítottak ki. Mementóként egy szovjet T34-es harckocsit állítottak ta-lapzatra, mellette a megyék által felajánlott

kopjafákat láthatjuk, amelyeket a velemi fafaragó tábor művészei készí-tettek. Néhány méterrel odébb, kis parkot alakítottak ki játszótérrel, esőbedállókkal és tűzrakóhellyel.

A park szélén állítottak fel egy hasított alumínium harangot, amely a békét jelképezi.

A község északi végén 1997-ben kis kápolnát emeltek. A főút melletti, régóta működő forrást, 1997. november 2-án a Szent Imre Vándorút avatásának emlékére, Vándor-forrás névre keresztelték. Az emléktáblát Nemesmedves Önkormányzata és a Hegyek Vándorai Turista Egyesület állította. Sajnos az utóbbi években vize elapadt, ezért ma vezetékes vizet vételezhetünk a kifolyóból. A Hegyek Vándorai Turista Egyesület tag-jai, elhunyt turistatársaik emlékére 2006-ban kopjafát állítottak, ame-lyet a temető szélén helyeztek el.

Nemesmedvestől továbbra is az egykori riadó úton folytatjuk túránkat. Úgy 15 perc múlva, amikor az emelkedő véget ér, jobbra fordulunk az ugyancsak jó minőségű erdészeti úton, majd 20-25 perc múlva há-romszögletű réthez érkezünk. A rétet elhagyva, az első nyiladéknál

balra fordulunk. A nyiladékban először fenyves mellett haladunk, majd miután ereszkedni kezdünk, luc-, odébb vörösfenyők mellett érjük el a Rátóti-patak völgyét. A völgyben húzódó, alig használt utat keresztezve kissé balra tartva, leereszkedünk a patakhoz. E szakaszon út nincs, fától-fáig kövessük a jelzéseket. A patakmedret átlépve (ugorva), továbbra is fától-fáig, figyelmesen követve a jelzéseket, néhány perc alatt elérjük a Rátótra vezető erdészeti utat. Itt jobbra fordulunk, s mintegy 400 méter után balra térünk. A nyiladékban többnyire fenyők között haladunk előre. Néhány perc múlva balra, majd egy széles nyiladéknál jobbra fordulunk, s enyhén emelkedni kezdünk. Mielőtt elérjük a tarvágott területet, jobbra fordulunk az enyhén lejtő, kissé kanyargós erdészeti úton. A széles úthoz érve, jobbra tartunk. Sajnos az elmúlt években ezen a környéken is több tarvágást végeztek, így igen nehéz a jelzések megfelelő elhelyezése. Mintegy 250 méter után piros jelzésünk balra tér a Mária-kert irányába (tábla jelzi a helyet), ahol padokat, asztalokat találunk /25,5 km/ (5. számú igazolóhely). Az egykoron szépséges hely környezete ma sivár, lehangoló látvány. Mindössze néhány meghagyott fa veszi körül a kegyhelyet.

Füves úton indulunk tovább az erdő szélén, majd rövidesen balra térünk a fák közé. Fokozottan figyeljünk, ugyanis út nincs, fától-fáig követjük a jelzéseket másfél kilométeren keresztül! Keresztezünk egy lapos völgyet, majd egy keskeny erdősávban gyalogolunk, mígnem kiérünk a vadföld szélére. Az erdőszélt követve balra, majd jobbra fordulunk és középtájon, a magasles előtt ismét betérünk az erdőbe, ahol rögtön jobbra fordulunk. Pár perc alatt felhagyott szekérúthoz érkezünk, amelyen balra fordulunk. Mindaddig követjük sejtelmes utunkat, ameddig a tőlünk jobbra húzódó árok végéhez nem érünk. Jobbra, az árok végét megkerülve megyünk tovább, majd két derékszögű kanyar után érjük el az egykori Robbantó-allé nyiladékát. Innen sóderes-murvás erdészeti utat követve 30 perc alatt érkezünk a volt csákánydoroszlói határőr őrs egykori épületeihez (Magyarbüks), amelyek ma felújítva, üdülökként szolgálnak /29,3 km/ (6. számú igazolóhely).

Az aszfaltozott utat keresztezve (itt csatlakozik hozzánk a zöld sáv jelzés), elhagyjuk az épületeket, elmegyünk egy régi esőbeálló mellett és a jó minőségű erdészeti úton hangulatos erdőben folytatjuk utunkat. Több nyiladékot keresztezünk, régebbi tarvágások mellett megyünk az első jobb oldali vadföldig. Itt balra fordulunk (e helyen válik el tőlünk a zöld sáv jelzés) és a nyiladékban lassan emelkedünk, egészen a Kövecses-hegy gerincéig. A széles, sóderes gerincúton jobbra fordulunk.

Több egykori irtásos területet elhagyunk, majd amikor elérjük az összefüggő erdőt, fokozottan figyeljük a jelzéseket, amelyek balra, fától-fáig a Strém-patak irányába vezetnek. Mielőtt leérnénk a völgy aljába, jobbra fordulunk és továbbra is fától-fáig követve jelzéseinket, megkerülünk egy nagy dagonyát, majd felkapaszkodunk egy kisebb mellékgerincre. Egy piciny nyeregbe érve balra fordulunk és most már majdnem a völgy aljáig ereszkedünk. Az úton jobbra térünk és mintegy két perc alatt a Miród-forráshoz érkezünk. A kerítéssel körbevett területet megkerülve, a túloldali kapun juthatunk be a pihenőhelyre /32,4 km/ (7. számú igazolóhely). Távozáskor feltétlenül zárjuk be magunk után a kaput!

A forrástól, illetve a pihenőhelytől kb. 10 perc alatt érkezünk Kemesaródfa községbe, ahol ismét csatlakozik hozzánk a zöld sáv jelzés, amely jelenleg a település túlvégén ér véget.

A községet elhagyva átmegyünk a Strém, majd a Pinka hídján és alig félóra alatt Vasaljára érkezünk /36,0 km/ (8. számú igazolóhely).

Vasalja

Kiemelkedő látnivalója a műemlék Szent István templom. A közelmúltban történt felújításkor találtak rá a déli falrészén egy XIII. századból való béléletes kapura. A régi követ helyükről kiemelve és elszállítva restaurálták. Visszahelyezésükre 1997. nyarán került sor.

A templomot elhagyva továbbra is aszfaltúton gyalogolunk. Az árvízvédelmi töltést keresztezve néhány perc alatt Magyarnádaljára érkezünk, ahol jobb kéz felé végigmegyünk az egyutcás községen (9. számú igazolóhely), majd Horvátnádalját érintve, a vasúti síneket keresztezve Horvátnádalja vasúti megállóhelynél érünk a Szent Imre Vándorút végéhez /38,3 km/ (10. számú igazolóhely).

ÁLTALÁNOS TUDNIVALÓK

A túra útvonala végig piros sávval van jelezve, kivétel Horvátnádalján az utolsó 300 m, itt piros kereszt vezet a vasúti megállóhoz. Az útvonal teljes hossza: 38,3 km. Mivel az út több szakaszon közvetlenül az államhatár mellett vezet, személyi igazolványt, vagy egyéb, a személyi azonosságot igazoló fényképes igazolványt feltétlenül vigyünk magunkkal a túrára. Az útvonal bejárásához célszerű megvásárolni a legújabb kiadású Őrség turistatérképet.

A Szent Imre Vándorutat két nap alatt célszerű végigjárni. Útközben Nemesmedvesen van lehetőség sátorozásra, melyet a polgármesterrel célszerű előzetesen egyeztetni.

Folyadék beszerzési lehetőség csak a lakott településeken, illetve a Miród-forrásnál van!

A TÚRA IGAZOLÁSA

Az útvonal végigjárását az igazoló lap megfelelő négyzeteiben kell az alábbiak szerint igazolni:

1. sz. igazolóhely: *Szentgotthárd* vasútállomás, vagy bármely más bélyegző, amelyen a város neve olvasható.

2. sz. igazolóhely: *Felső-Csóka*; a vasbeton geodéziai torony oldalára fehér színnel felfestett betű-szám-ábra kombinációt kell beírni, illetve berajzolni.

3. sz. igazolóhely: *Szent Imre templom*; a templom oldalán elhelyezett márvány emléktáblán két különböző évszám látható. Melyek ezek?

4. sz. igazolóhely: *Nemesmedves*; az igazoló bélyegzőt a polgármesternél találjuk. Amennyiben a bélyegző nem elérhető, akkor a temető szélén álló HVTE kopjafát kell felkeresni. A kopjafa oldalára rögzített, elhunyt turistatársaink táblácskáinak számát kell feljegyezni.

5. sz. igazolóhely: *Mária-kert*; ki és mikor állította a Mária kegyhelyet? (Az úrasztalterítő alatti márványtáblán található felirat.)

6. sz. igazolóhely: *Magyarbüks*; az üdülők kerítésére szerelt táblákon hány logó látható? Vagy: az útkereszteződésben egy MPK betonoszlopra lettek felfestve a turistajelzések. Összesen hány darab?

7. sz. igazolóhely: *Miród-forrás*; melyik magyar színész táborozott itt cserkészeivel? (A név az egyik emlékkövön olvasható.)

8. sz. igazolóhely: *Vasalja*; az igazoló bélyegzőt a templom oldalbejáratánál lévő dobozkában találjuk.

9. sz. igazolóhely: *Magyarnádalja*; a haranglábbal szembeni kőkeresztet mikor emelték? (Az évszámot kell beírni.)

10. sz. igazolóhely: *Horvátnádálja vasúti megállóhely*; a vasúti átkelő biztosító berendezésén lévő azonosító számot kell feljegyezni (két betű és négy szám).

IGAZOLÓ LAP

Név:.....

Lakcím:.....

E-mail:.....

Telefon:.....

1. Szentgotthárd	2. Felső-Csóka
3. Szent Imre templom	4. Nemesmedves

5. Mária-kert	6. Magyarbüks
7. Miród-forrás	8. Vasalja
9. Magyarnádalja	10. Horvátnádalja vmh.

A túra befejezése (dátum):